

Voorzitter: J. van Hoorn (GL)

Namens de raad: F. Folkerts (GL), J. Scoop (PvdA), M. Martinez Doubiani (D66), T. van Zoelen (PvdD), Y. Menger (Stadspartij), H. de Waard (SP), I. Jacobs (VVD), W. van Heteren (S&S), L. Dwarshuis (CU), I. van Jaarsveld (CDA), L. van der Laan (PvhN), K. Blauw (PVV), R. Staijen (Groep Staijen)

Namens het college: R. Kamminga (burgemeester)

Namens de griffie: W. Bierman

Begrotingssessie Veiligheid

00:10:57

Voorzitter: Goedemiddag. Welkom bij deze meningsvormende sessie over de begroting, specifiek deelprogramma 2.2 Veiligheid. Er zijn geen insprekers, dus we gaan direct over naar de raad. Dat komt goed uit, want we hebben maar 50 minuten voor deze sessie. U heeft dat in het voorbereidingsmemo kunnen lezen. U heeft 2,5 minuut per fractie. Dat is niet veel. Ik ga u er wel aan houden en zo nodig bij helpen. Vervolgens is er 10 minuten voor het college. Uiteraard ga ik ruimte geven voor het debat. Ik vraag twee dingen. Houd uw interrupties kort en bewaar de woordvoering voor de termijn waarvoor die bedoeld is, uw eigen woordvoering. De eerste termijn is bedoeld voor politieke vragen en die zijn niet technisch van aard. Dat gezegd hebbende, we hebben er zin in. We gaan beginnen. Is er behoefte aan een eerste termijn? Tweemaal. Ik begin bij de heer De Waard, SP.

00:11:59

De heer De Waard : Dank, voorzitter. In de begroting las ik dat er meer geld komt om radicalisering aan te pakken. Ik vroeg me af wat daarvan de motivatie is en wat er precies onder radicalisering wordt verstaan. Vorig jaar was Veiligheid en Welzijn samen in één sessie en deze keer niet. Ik vroeg me af of het de mening is van de portefeuillehouder dat die twee dingen los staan van elkaar.

00:12:29

Voorzitter: Helder. De definitie van radicalisering is aan de technische kant. Dat weet de heer De Waard. Dan hebben we de heer Dwarshuis, ChristenUnie.

00:12:39

De heer Dwarshuis : Dank u, voorzitter. Veiligheidsproblematiek wordt vaak veroorzaakt door mensen die geen dak boven hun hoofd hebben of op een andere manier in het land geen kant op kunnen. De vorige burgemeester heeft zich altijd ingezet om de problematiek in Ter Apel, die invloed heeft op heel Nederland, op te lossen. Is deze burgemeester van plan om dat net zo te doen als onze vorige burgemeester?

00:13:08

Voorzitter: Dank u wel. Tot slot is er een laatste politieke vraag van mevrouw Martinez Doubiani, D66.

00:13:14

Mevrouw Martinez Doubiani: Dank u wel, voorzitter. Ik heb meerdere vragen. Ik probeer die snel erdoorheen te gooien. Voorzitter, wij maken ons zorgen over de gemeentelijke weerbaarheid. Steeds vaker worden overheden en partners gehackt

en systemen worden ontregeld. Dat is momenteel een landelijk thema. Vindt het college dat Groningen momenteel voldoende voorbereid is op noodsituaties zoals bijvoorbeeld langdurige stroomuitval of cyberaanvallen? Wat is de gemeente van plan om hieraan bij te dragen om ons weerbaarder te maken? Uit recent onderzoek is gebleken dat juist minima nauwelijks voorbereid zijn op noodsituaties. Hoe kijkt de gemeente naar dit recent uitgekomen onderzoek? Tot slot is in de begroting de aanpak tegen femicide begroot tot 2027. Erkent het college dat structurele veiligheid, ook thuis, niet alleen met tijdelijke middelen kan worden bereikt? Is er een mogelijkheid om dat ook voor langere termijn te borgen?

00:14:17

Voorzitter: Dank u wel. Ik kijk naar de heer Van Zoelen. Een vraag in de eerste termijn?

00:14:21

De heer Van Zoelen: Een vraag in de eerste termijn. Ik wil aansluiten bij de vraag van mevrouw Martinez Doubiani over femicide. Die gelden zijn al in 2003 begroot. In Amsterdam is een intensivering geweest van 6 miljoen. Dat is een veel grotere gemeente. Nu richt de veiligheid voor vrouwen zich op het uitgaansgebied. Ik ben benieuwd of wij stappen gaan zetten richting wat Amsterdam doet om nog betere opvang te realiseren?

00:14:51

Voorzitter: Dank u wel. Laatste maal eerste ronde. Zo te zien niet. We gaan voor een korte beantwoording naar de burgemeester. Burgemeester Kamminga.

00:15:01

Mevrouw Kamminga: Dank, voorzitter. Dank ook aan de raadsleden voor de vragen. Het begon met de motivatie van radicalisering. Wellicht heeft u ze nog niet gelezen. Vanuit mijn verleden ben ik nog steeds een trouwe lezer van alle rapportages van de AIVD en NCTV. Je ziet dat het een thema is, zeker ook voor een grote gemeente als Groningen. Het is een onderwerp waar je het liefst aan de voorkant bij bent. Je wil voorkomen dat mensen radicaliseren. Daar zit vaak een andere vraag achter. Dat is waarom wij gemeend hebben dat dit een onderwerp is waar we al op inzetten en op moeten blijven inzetten, juist om te voorkomen dat mensen radicaliseren. Nogmaals, de effort zit vooral aan de voorkant. Wij sluiten aan bij wat we als landelijke trend zien en dat volgen we.

00:15:51

Mevrouw Kamminga: Er was een vraag van de SP over het combineren van Veiligheid en Welzijn. Ik moet eerlijk zeggen dat ik niet over dit type planning ga. Wellicht is het voor een deel aan de agendacommissie is om het zo te doen. Ik heb me laten vertellen dat het de vorige keer gecombineerd was. Toen ging het vooral over Veiligheid. Voor mij maakt het niet uit, want u weet dat de gemeente een integrale aanpak heeft. Dat blijven wij doen, of we deze sessies splitsen of niet. Daar kunt u van op aan. In beleid merkt u daar niets van. Ik laat het aan u of u dat een volgende keer in een separate sessie wil doen of wil combineren. De ChristenUnie had het over dakloosheid en de inzet daarop. Ook daar zetten we stevig op in. In het verlengde daarvan lag de vraag over Ter Apel. Ik kan u als raad geruststellen, dat ik hier net zoveel inzet op zal plegen als mijn voorganger.

00:16:47

Mevrouw Kamminga: Ik heb een goed contact met de heer Velema. Ik ben voorzitter van de veiligheidsregio. De heer Velema weet uitstekend wat hij aan het doen is. Dus ik probeer hem niet voor de voeten te lopen. Af en toe ongevraagd, maar vooral gevraagd. Volgens mij is het vooralsnog in goede handen bij de heer Velema. Als het nodig is, sta ik klaar, denk ik mee en help ik mee. D66 had het over weerbaarheid, een belangrijk thema. Alvast een voorwaarschuwing aan u, dat is een thema waar we het de komende periode vaker met elkaar over zullen hebben. Landelijk is er veel aandacht voor. Ik verwacht dat eind deze maand of in december landelijk een grote campagne gaat lopen.

00:17:31

Mevrouw Kamminga: Dat zal betekenis hebben voor hoe wij als gemeente hiermee omgaan. We hebben met elkaar discussies te voeren. Wat betekent het? Wat is er nodig? Daarbij hebben wij uiteraard ook oog voor mensen die een minder grote portemonnee hebben. Hoe help je hen om erdoorheen te komen? De inzet van de gemeente is erop gericht te kijken hoe we voor iedere inwoner iets passends kunnen organiseren of ze meehelpen om iets passends te organiseren. Daarbij hebben we ook inspanningen via de veiligheidsregio. Op het moment bekijken we als gemeente hoe we dat samenspel kunnen doen. Ik heb hierover ook overleg met de voorzitters van de andere veiligheidsregio's omdat er nog een puzzel achter wegkomt. Wat is een taak van het rijk, wat kan je bij een veiligheidsregio neerleggen en wat bij een gemeente? Daar zit voor ons een discussie.

00:18:20

Mevrouw Kamminga: Als wij taken erbij krijgen, zou het in de rede liggen dat we daar ook financiering bij krijgen. Die discussie speelt volop. Daar gaan we u raad zeker nader over informeren. Ik verwacht daarover gesprekken met u. Verder ging het kort over cyber en noodsituaties. Daar zitten twee kanten aan. We hebben hier laatst een hackathon gehad. Dat zit vooral in de portefeuille van de heer Broeksma. Wij zetten daar stevig op in en proberen iedere keer weer iets te leren. U heeft een terecht punt dat daar ook een wat meer statelijke activiteitenkant aan zit. Dat zal meegenomen worden in het weerbaarheidsthema waar we met Defensie naar kijken. Ook deze regio, ik vergeet het wel eens, is toch een interessante regio.

00:19:00

Mevrouw Kamminga: Femicide, had ik nog staan en de middelen die er tot 2027 zijn. Voor ons is het een integraal onderdeel van Veilig Uitgaan. Wat betreft het college is dat voor iedereen, in het bijzonder vrouwen. Ik zeg: in het bijzonder vrouwen, omdat het een groot thema is. Ik verwacht dat het een integraal onderdeel wordt van de plannen en op die manier een structurele dekking is. We zullen bij de volgende begroting zien of dat voldoende is of meer moet zijn. Ik kom op de vraag van de Partij voor de Dieren, dat Amsterdam meer gedaan en geïnvesteerd heeft. Wij liepen op een aantal onderwerpen voor op Amsterdam. We hadden al extra middelen staan. Amsterdam heeft een aantal zaken in de pooling gedaan die wij ook al doen. Wij zijn in goed gesprek met de gemeente Amsterdam, overigens ook met Utrecht.

00:19:54

Mevrouw Kamminga: Ik heb binnenkort een afspraak met een aantal burgemeesters om te kijken hoe we van elkaar kunnen leren en wat er nodig is. Als er meer nodig is,

kom ik weer op de lijn. Op dit moment verwachten wij dat we er voldoende aandacht voor kunnen hebben met de middelen die gereserveerd zijn. Dank u wel, voorzitter.

00:20:10

Voorzitter: U bedankt. Ik kijk naar de heer Van Zoelen. Is het een verhelderende vraag? Als het een onderdeel is van uw mening, mag u het meenemen in uw tweede termijn.

00:20:17

De heer Van Zoelen: Nee, het is een verhelderende vraag.

00:20:19

Voorzitter: De heer Van Zoelen.

00:20:24

De heer Van Zoelen: Ziet het college ook dat femicide breder is dan veilig uitgaan? Financiële middelen hoeven niet alleen uit die pot te komen. Het is breder.

00:20:33

Voorzitter: Dat is geen verhelderende vraag. U kunt het meenemen in uw tweede termijn. Is er behoefte tot reactie bij de burgemeester?

00:20:41

Mevrouw Kamminga: Ik zal het kort houden. Het is een heel terecht punt. Goed dat de heer Van Zoelen aanstipt dat femicide niet alleen maar het veilig uitgaan is en dat het ook achter de voordeur is. Het is een veel bredere problematiek waar we op inzetten ook via die middelen.

00:20:55

Voorzitter: Dank u wel. We gaan over naar de tweede termijn. Welke fractie wil graag beginnen? De VVD, mevrouw Jacobs.

00:21:02

Mevrouw Jacobs : Dank u wel, voorzitter. Veiligheid is van het grootste belang. Veiligheid raakt je menswaardigheid. Dat zit in grote dingen, zoals de aanpak van ondermijning, de aanpak van malafide verhuurders door de pandenbrigade en de aanpak van mensenhandel. Het zit ook in de alledaagse dingen die je raken. Bijvoorbeeld het niet veilig kunnen rondwandelen in het Noorderplantsoen, de enorme overlast door de veelal opgevoerde fatbikes en de overlastveroorzakende jeugdgroepen in onze gemeente. We zijn blij dat onze burgemeester hier duidelijk aandacht aan heeft besteed de afgelopen maanden. Het is wat de VVD betreft belangrijk om normstellend op te treden en te laten zien welke normen wij belangrijk vinden. Als de norm overtreden wordt, blijft het niet onbestraft.

00:21:48

Mevrouw Jacobs : Mijn fractie gaat ervan uit dat deze aanpak in 2026 door zal gaan. We kunnen ons voorstellen dat voor deze aanpak extra boa's noodzakelijk zijn. Daarnaast zien we dat er landelijk aandacht is voor femicide. Dat klinkt nogal omslachtig. Het is een walgelijke vorm van vrouwenmoord in de relationele sfeer. We zijn blij dat ook in Groningen hiervoor aandacht is. We hopen dat signalen in het voortraject serieus worden opgepakt, zodat niet meer elke acht dagen een vrouw door haar partner of ex-partner wordt vermoord. Daarnaast maakt mijn fractie zich zorgen over de veiligheid in de nacht.

00:22:24

Voorzitter: Dank u wel. U heeft een interruptie. De heer Van Zoelen, Partij voor de Dieren.

00:22:28

De heer Van Zoelen: Dank. De aandacht voor femicide van de VVD is mooi. Femicide is breder dan alleen in de relationele sfeer. Ziet u dat ook? In Spanje zijn de verschillende vormen van vrouwenmoord uitgesplitst. Daar is ook specifiek beleid op. Een vrouw kan ook van de fiets getrokken worden en vermoord worden. Het is breed. Ziet u dat ook?

00:22:53

Voorzitter: Mevrouw Jacobs.

00:22:54

Mevrouw Jacobs : Dank u wel, voorzitter. Vrouwenmoord is volgens mij breder. Maar dat is een definitiekwestie en voor dit debat, wat mijn fractie betreft, niet belangrijk. Femicide zit juist wel in die relationele sfeer omdat die onder de oppervlakte borrelt. Als die boven de oppervlakte komt, is het vaak te laat. Dat is een definitiekwestie. Ik vind dat elk geweld tegen mensen, man of vrouw, aandacht moet krijgen. Femicide is er wel één die ik zou willen uitlichten. Voorzitter, ik rond bijna af. Mijn fractie maakt zich zorgen over de veiligheid in de nacht. We hebben vorig jaar van de politie begrepen dat het niet per se zit in meer agenten, meer geld en meer inzet, maar dat we uit een ander vaatje moeten tappen. We zijn benieuwd met welke voorstellen het college in december naar de raad gaat komen.

00:23:49

Mevrouw Jacobs : We verwachten dan ook antwoorden op onze vragen rondom extra cameratoezicht en het eventueel instellen van veiligheidsrisicogebieden. Dank u wel, voorzitter.

00:23:57

Voorzitter: Dank u wel. U hebt een tweetal interrupties en nog 5 seconden. Ik ga er eentje toestaan. De heer Scoop van de PvdA was eerder. De heer Scoop.

00:24:05

De heer Scoop : Bedankt, voorzitter. Ik kan me goed vinden in de woordvoering van de collega. Het enige dat ik niet heb gehoord, is de aandacht voor preventie. Het college zoekt het belang tussen repressie en preventie. Hoe ziet de collega het gedeelte over preventie in haar verhaal?

00:24:19

Mevrouw Jacobs : Het is voor mij vanzelfsprekend dat preventie en repressie hand in hand gaan. Mijn excuus dat u dat gemist heeft. Preventie kan niet zonder repressie en repressie niet zonder preventie. Ik zou bijna zeggen dat het een huwelijk zou moeten zijn.

00:24:34

Voorzitter: Dank u wel. Ik was het zojuist vergeten aan te geven. Daarna ga ik voor woordvoering naar mevrouw Martinez Doubiani. Laat u de interrupties niet tot het laatst, zeker als er maar 2,5 minuut spreektijd is. Mevrouw Martinez Doubiani voor woordvoering, D66.

00:24:50

Mevrouw Martinez Doubiani: Dank u wel, voorzitter. D66 wil beginnen met een woord van dank uit te spreken aan iedereen die zich dagelijks inzet voor de veiligheid van onze inwoners. Voor onze fractie is veiligheid meer dan alleen blauw op straat. Ook al is het soms nodig dat we blauw op straat hebben. Het gaat wat ons betreft ook om preventie, weerbaarheid en verbinding in tijden van toenemende polarisatie. Het afgelopen jaar hebben we het veel gehad over perspectief bieden aan jongeren, veilig uitgaan en een stevige aanpak van ondermijning. Een stad waarin je je veilig voelt, ook in openbare ruimte, of je vrouw of man bent of onderdeel van de lgbtq-gemeenschap. We zien een goede begroting en vooruitgang. Op twee punten is het werk nog niet klaar. Eén punt is al behandeld, dat was weerbaarheid. Ik ben heel tevreden met het antwoord van de burgemeester.

00:25:39

Mevrouw Martinez Doubiani: Het tweede punt is het stoppen van femicide of in ieder geval onze aanpak van femicide. D66 staat volledig achter de koers van dit college en van de burgemeester op de aanpak van femicide, huiselijk geweld en kindermishandeling. Met het actieplan 'In Groningen is iedereen veilig thuis' zijn waardevolle stappen gezet, campagnes, een steunpunt voor vrouwen en een scholing voor professionals. Deze aanpak is slechts tot 2027 begroot. Nu het Rijk ongeveer 10 miljoen extra middelen heeft vrijgespeeld en dit thema hopelijk hoog op de nationale agenda blijft, zou het mooi zijn als Groningen een stap zet naar structurele borging via een domeinoverstijgende aanpak vanuit veiligheid, de diversiteitsagenda, en ook vanuit ruimtelijke ordening. Dat was het, voorzitter.

00:26:27

Voorzitter: Dank u wel. Keurig binnen de tijd. Voor interrupties? Mevrouw is over haar tijd heen. Voor woordvoering de heer Dwarshuis, ChristenUnie.

00:26:40

De heer Dwarshuis : Dank u, voorzitter. We zijn blij met de begroting die er ligt voor het veiligheidsdomein. Ik sluit aan bij mevrouw Jacobs van de VVD. Zij had een goed betoog over wat er beter kan en dat we normstellend moeten optreden. Het gaat samen met preventie en capaciteit voor oplossingsgericht werken. Veel overlast die veroorzaakt wordt, moet tijdelijk genormeerd worden. Maar mensen moeten ook geholpen worden om verder te kunnen. Het ontstaat door een enorme kansenongelijkheid in de samenleving en omdat mensen verkeerde keuzes maken. Daarom moet het drugsbeleid niet onbesproken blijven. We hebben veel drugsgebruik in deze stad. Veel mensen gebruiken dat tijdelijk of kunnen dat heel verantwoordelijk doen. We zien zeker verkeerde kanten aan drugsgebruik.

00:27:50

De heer Dwarshuis : Het levert veel zorg op, criminaliteit, ondermijning. Dat is echt een groot probleem in deze samenleving. Wat ons betreft gaan we de goede kant op met het extra geld voor de Rode-Loperaanpak die we hebben vastgesteld, 6 ton voor Veilig Uitgaan en ook de inzet die wij plegen in het aardbevingsgebied wat betreft veilig wonen. Dat hoort ook zeker bij veiligheid in huis. Ik sluit me aan bij de woorden van VVD en D66 over femicide en geweld dat vaak achter de voordeur plaatsvindt, waar vooral vrouwen slachtoffer van zijn. Daar moeten we op blijven inzetten. Ik ben

benieuwd naar het antwoord van het college of we dat op termijn structureel kunnen borgen.

00:28:45

Voorzitter: Voordat u verder gaat, u heeft nog één zin. Uw tijd is op. Ik zou uw punt helder maken.

00:28:56

De heer Dwarshuis : Nu wordt het ingewikkeld. We moeten blijven investeren in onafhankelijkheid van onze digitale infrastructuur, zodat we in crisissen niet afhankelijk zijn van andere landen. Dat kunnen we op een ander moment, met een ander debat verder uitdiepen.

00:29:09

Voorzitter: Dank u wel. Voor woordvoering, mevrouw Van Heteren, Student en Stad.

00:29:14

Mevrouw Van Heteren: Dank u, voorzitter. Laat ik beginnen met te zeggen dat wij waarderen hoe serieus dit college inzet op veiligheid. Er wordt veel werk verricht en er zit zichtbaar ambitie in. We hebben twee aandachtspunten die we willen aanstippen. De eerste daarvan is straatintimidatie. We doen mee met het programma Veilige Steden, we hebben preventieve maatregelen en safe spaces. Dat is belangrijk. Maar dat focust zich vooral op het uitgaansleven, de nacht en preventieve bewustwording. Als het overdag misgaat, handhaven we daar niet op. Dat zou wel moeten, vinden wij. Daarom pleiten wij ervoor om boa's, zoals bijvoorbeeld in Leiden, de bevoegdheid te geven om op straatintimidatie te kunnen handhaven met goede trainingen en samenwerking. Zo maken we zichtbaar dat dit gedrag niet normaal is en niet geaccepteerd wordt in Groningen. Niet alleen in de nacht, maar ook niet midden op de dag.

00:30:06

Mevrouw Van Heteren: Het tweede punt dat opviel, is de app voor een meldpunt van zorgen van inwoners. Het goede nieuws is dat er wordt gekeken naar een modern communicatiemiddel. Dat vinden we top. Het andere ding is dat we inmiddels tien gemeentelijke apps hebben. Niemand gaat die allemaal downloaden. Daarom onze herhaalde oproep: maak één overzichtelijke app waarin inwoners alles kunnen regelen, melden en volgen. Dan heb je kans dat mensen het ook echt gebruiken. Voorzitter, met deze twee punten wil ik graag afsluiten. Dank u wel.

00:30:37

Voorzitter: U bedankt. Voor woordvoering, de heer De Waard, SP.

00:30:41

De heer De Waard : Dank u, voorzitter. Ik stelde de vraag over Veiligheid en Welzijn. Ik wil een punt maken dat veiligheid niet los kan worden gezien van welzijn, mentale gezondheid, en ook niet van armoede. Ik ben blij om te horen dat het nog steeds integraal wordt opgepakt. Ik maakte me even zorgen. Heel fijn dat het goed zit. Dat is onder andere door de heer Dwarshuis beaamd. Daar sluit ik me bij aan. Verder ben ik blij met de inzet op preventie. Al eerder zijn genoemd de jongeren-boa's, de Gele Loper, de pandenbrigade. Dat zijn allemaal goede voorbeelden van preventie op het gebied van veiligheid. Mijn tweede vraag ging over radicalisering. Ik stelde die omdat leden van mijn partij en ikzelf tijdens de afgelopen verkiezingscampagne meer dan

eerder agressief benaderd zijn. Het viel op dat mensen die dat een jaar geleden niet zouden doen, mij en anderen uitscholden en racistisch benaderden.

00:31:50

De heer De Waard : Dat baart mij zorgen. Wij zien dat ook als radicalisering. Ik hoop dat de burgemeester alert is op juist die extreemrechtse radicalisering, omdat het een grote bedreiging is voor onze samenleving.

00:32:06

Voorzitter: U heeft een interruptie. Mevrouw Jacobs, VVD.

00:32:11

Mevrouw Jacobs : Heel spijtig dat u bedreigd wordt, zeg ik via de voorzitter. Mijn medeleven daarvoor. Waar denkt u dat de oorzaak ligt? Hoe zouden we dat binnen de gemeente Groningen kunnen aanpakken?

00:32:23

Voorzitter: De heer De Waard.

00:32:25

De heer De Waard : Waar ligt de oorzaak? Ik denk dat op bijvoorbeeld sociale media mensen in bubbels zitten waar het normaal en legitiem is om mensen met wie je het niet eens bent op zo'n manier te benaderen. Ik denk dat mensen eerder dat soort dingen wel dachten, maar nu ook in praktijk brengen. Dat vind ik een zorgelijke kant. De gemeente heeft met jongeren-boa's en opbouwwerkers voelsprietten in de buurt. Zij zien die signalen van extreemrechtse radicalisering en moeten optreden.

00:33:07

Voorzitter: Meneer de Waard zijn tijd is op. Ik sta u een interruptie toe, want die was wel binnen de tijd. Een korte interruptie en een hele korte reactie. Mevrouw Blauw, PVV.

00:33:15

Mevrouw Blauw : Dank u wel, voorzitter, dat ik toch even de kans krijg. Ik wil ingaan op de extreemrechtse aantijgingen. Ik vind dat heel erg. Maar de andere kant is ook waar. Ik zou graag willen dat u daar ook aandacht voor heeft. Sinds ik voor de PVV uitkom, word ik al negen jaar behoorlijk bedreigd. Dat houdt niet op bij alleen scheldpartijen. Dat raakt mij en veel PVV-mensen diep in onze privé. Dus bij extreem links, activistisch links is het ook zeker zo. Ik hoop dat u dat ook zo ziet.

00:33:50

Voorzitter: Korte reactie, meneer De Waard.

00:33:53

De heer De Waard : Ik vind dat niemand bedreigd moet worden. Laat dat helder zijn.

00:33:59

Voorzitter: Dank u wel. We gaan naar de volgende woordvoering. De heer Van der Laan, Partij voor het Noorden.

00:34:04

De heer Van der Laan: Dank u, voorzitter. Wij vliegen een beetje hoog over. Wij maken ons zorgen over de Nationale Politie. Dat deden we altijd al. Het vergt veel capaciteit van Groningse, Friese en Drentse politieagenten die continu naar Den

Haag, Amsterdam en in sommige gevallen naar Ter Apel moeten om problemen op te lossen. Dat moet, maar tegelijkertijd neemt dat een enorme capaciteit van onze politieaanwezigheid en macht. Ik sprak laatst een agent. Als hij naar Den Haag moet, is dat drie uur heen en drie uur terug, zes uur. Dan heeft hij nog niets gedaan, alleen gereisd. Dat vinden wij zonde van de tijd.

00:34:48

Voorzitter: In het kader van de tijd, u heeft nog spreektijd, maar u heeft een interruptie van mevrouw Jacobs, VVD.

00:34:53

Mevrouw Jacobs : Mijn partij gedijt bij een land wat gebouwd is op solidariteit. Als ene stad een andere stad nodig heeft, vinden wij dat heel belangrijk. Hoor ik uit uw woordvoering dat u dat niet belangrijk vindt? Vindt u dat we iemand niet een helpende hand toe moeten steken als de nood hoog is? Dat zou wat mij betreft een land, een stad en een Nederland zijn waar ik niet graag zou willen wonen.

00:35:16

Voorzitter: Vraagt mevrouw Jacobs via de voorzitter.

00:35:19

De heer Van der Laan: Dank, voorzitter. De solidariteit moet van twee kanten komen. Bijvoorbeeld Ter Apel, iets verder dan de gemeente Groningen, daar moet steeds ook onze politie naartoe. Ik zie weinig beweging voor voldoende capaciteit. Dat is een punt van zorg. Wij hebben dat altijd gevonden van de Nationale Politie, dus is in die zin niet nieuw.

00:35:43

Voorzitter: Voordat u verder gaat, ik gaf u gelegenheid uw antwoord af te maken. U heeft nog een vervolgvraag van de heer Van Zoelen op dit punt. Partij voor de Dieren.

00:35:49

De heer Van Zoelen: Dank. De bedoeling dat je elkaar bijstaat bij calamiteiten, is toch vanwege capaciteit. Je vergroot je capaciteit door bijvoorbeeld naar Amsterdam te gaan of hier mensen terug te krijgen. Is niet juist een deel van de oplossing dat je flexibel bent en voor elkaar opkomt, zoals mevrouw Jacobs zegt?

00:36:10

Voorzitter: De heer Van der Laan.

00:36:11

De heer Van der Laan: Ik herhaal nog een keer mijn antwoord, ook richting mevrouw Jacobs. De solidariteit moet van beide kanten komen. Dat missen we behoorlijk. Groningen is een prachtige stad, een sociale stad met veel mogelijkheden. Maar we zien dat het een magneet is voor mensen met minder goede plannen. Ik heb het over drugsverslaafden, daklozen. Omdat je een sociale stad bent, haal je mensen hiernaartoe die je liever niet ziet. Dat zien we steeds meer gebeuren en daar maken we ons zorgen over.

00:36:47

Voorzitter: U heeft een vraag van mevrouw Folkerts, GroenLinks.

00:36:52

Mevrouw Folkerts : We snappen wat meneer Van der Laan hier beschrijft. Als je graag anoniem ergens wil zijn, doe je dat liever in een stad dan op het platteland. In die zin trek je mensen met problemen aan. De heer Van der Laan koos hier voor de bewoording: omdat je een sociale stad bent. Bedoelt de heer Van der Laan dat als wij een minder sociale stad geweest waren, die mensen niet deze kant uitgekomen waren?

00:37:21

Voorzitter: Partij voor het Noorden.

00:37:23

De heer Van der Laan: Het is een kip-of-ei discussie. Wij hebben onze voorzieningen op een goed niveau en dat moet vooral zo blijven. Je wordt wel voor een dilemma geplaatst. Daklozen uit Amsterdam denken bijvoorbeeld dat in Groningen een goede daklozenopvang is waar ze 's nachts goed worden geholpen. Daar ligt onze zorg, voorzitter. Wij willen zeker niet, op wat voor manier dan ook, beknibbelen op de sociale stad in welke vorm dan ook. Ik kan GroenLinks daarin hopelijk gerust stellen.

00:37:53

Voorzitter: U heeft een korte vervolgvraag zonder inleiding van mevrouw Folkerts. U mag daarmee tot een afronding komen. Mevrouw Folkerts.

00:38:00

Mevrouw Folkerts : Blij dat u hierop niet wil beknibbelen. Ik wil meegeven dat er een woonplaatsbeginsel is rond de daklozenopvang. Dit even voor de notulen. Ik vraag me af waar de heer Van der Laan dit signaal heeft opgevangen, want het is feitelijk onjuist.

00:38:17

Voorzitter: Ter afronding, de heer Van der Laan.

00:38:20

De heer Van der Laan: Waar ik het signaal heb opgevangen, hou ik voor me, maar uit zeer betrouwbare bronnen. Daar wil ik het bij laten, voorzitter. Ik heb het niet zelf verzonnen. Ik keek even naar mijn overbuurvrouwen en die knikken ook heel hard. Ik ga daar verder geen mededelingen over doen.

00:38:39

Voorzitter: Daarmee bent u aan het einde van uw spreektijd. Sterker nog, u bent er overheen. Een slotzin.

00:38:48

De heer Van der Laan: Laten we aandacht blijven houden voor de aardbevingsproblematiek en wat daarmee samenhangt, want dat blijft nog steeds doffe ellende.

00:38:59

Voorzitter: Dank u wel. Voor woordvoering, mevrouw Menger, Stadspartij 100% voor Groningen.

00:39:04

Mevrouw Menger: Dank u wel, voorzitter. Veiligheid is geen dossier, maar een verantwoordelijkheid die we samen dragen, gemeente, politie, hulpdiensten,

maatschappelijke organisaties en inwoners. Wat ons betreft, begint veiligheid bij vertrouwen en nabijheid. Het college maakt keuzes in de verdeling van middelen tussen preventie en handhaving. Wij vragen welke overwegingen daaraan ten grondslag liggen. Investeren in veiligheid vraagt immers om duidelijke prioriteiten en niet om een optelsom van losse projecten. Voorzitter, wij zien dat de begroting veel incidentele initiatieven bevat. Dat is goed voor de korte termijn, maar wij vragen het college om ook structurele middelen te reserveren, zodat risico's zoals cybercrime, ondermijning en maatschappelijke onrust duurzaam kunnen worden aangepakt.

00:40:07

Mevrouw Menger: Veiligheid mag nooit afhankelijk zijn van tijdelijke subsidies of projectpotjes. Voorzitter, mijn partij gelooft in doen wat werkt zonder bureaucratie. Dat betekent minder overlegtafels, meer zichtbare mensen op straat, meer jongerenwerkers, straatcoaches, boa's en betere verlichting. Dat draagt direct bij aan leefbaarheid en veiligheidsgevoel. Wij hebben dat in eerdere sessies steeds benadrukt. Tegelijkertijd zien wij dat we slim moeten omgaan met de schaarste. Wij zien kansen voor nauwere samenwerking tussen beveiligingsbedrijven, politie en gemeentelijke handhaving, zodat beschikbare capaciteit efficiënter wordt benut.

00:40:52

Voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Dwarshuis, ChristenUnie.

00:40:55

De heer Dwarshuis : Dank u, voorzitter. De Stadspartij zegt dat het allemaal wat loshangend zand is. Dat zijn mijn woorden. U zegt dat het niet een samenhangend verhaal is. Ik heb twee concrete punten uit de begroting genoemd. We trekken geld uit en investeren in de Gele loper, voor woonzorgen, voor opvang. We hebben laatst nog de brief gehad over de 24-uursopvang. Dat zijn allemaal middelen die bewezen effectief zijn en ongeregelde heden op straat voorkomen. U zegt nu dat het geen samenhangende aanpak is. Kunt u dat wat meer uitleggen? Ik vind het best een aantijging.

00:41:31

Voorzitter: Mevrouw Menger.

00:41:33

Mevrouw Menger: Dank u wel, voorzitter. Ten eerste heb ik dat niet gezegd. Dat is een mening die u heeft en die u opmaakte uit hetgeen ik zei. Ik heb niet gezegd dat het geen samenhangend geheel is. Ik heb niet gezegd dat het los zand is. Mag ik mijn betoog verder vervolgen?

00:41:52

Voorzitter: Uiteraard, maar u heeft nog een tweetal interrupties. Voor iedereen in de zaal, probeer het debatteren via de voorzitter te doen, zeker als het iets feller wordt. Een korte vervolgvraag, de heer Dwarshuis.

00:42:04

De heer Dwarshuis : Dank u, voorzitter. Los zand waren mijn woorden. De Stadspartij zei dat de focus miste en geen prioriteiten worden gesteld. Er zijn duidelijk prioriteiten in de begroting terug te vinden. Kunt u dat uitleggen?

00:42:19

Voorzitter: Mevrouw Menger.

00:42:27

Mevrouw Menger: Wij zeggen: investeren in veiligheid vraagt om duidelijke prioriteiten. Dat is wat ik heb gezegd. U hangt daar iets anders aan vast. Dat staat u vrij, maar het is niet wat ik heb gezegd. Dank u wel.

00:42:44

Voorzitter: Nogmaals, echt via de voorzitter. Dat geldt ook voor u. Was dit de afronding van uw betoog? Dan mag u kort afronden. Mevrouw Menger.

00:42:55

Mevrouw Menger: Dank u wel, voorzitter. Veiligheid is een gezamenlijke opgave, maar samenwerking is pas waardevol als inwoners het verschil merken. Daarom vragen wij aan het college hoe die samenwerking in 2026 concreet versterkt en meetbaar gemaakt wordt voor zowel de raad als de inwoners? Voorzitter, ik rond af. De inzet op leefbaarheid en samenwerking verdient waardering, maar de koers moet helder blijven. Vertrouwen, zichtbaarheid en daadkracht. Geen plannen voor de Bühne, maar resultaten in de wijk. Dank u wel.

00:43:34

Voorzitter: U bedankt. Voor woordvoering de heer Scoop, PvdA.

00:43:40

De heer Scoop : Dank u wel, voorzitter. Veiligheid staat aan de basis van onze samenleving. Zonder veiligheid als basisbehoefte kunnen mensen zich niet ontwikkelen. We zijn blij met de plannen die het college heeft in deze begroting. Men heeft een mix en een balans gevonden tussen repressie en preventie. Dat is heel belangrijk, want mensen voelen zich onveilig. Het college adresseert dit, bijvoorbeeld met de investering op de Gele Loper, het actieplan Veilig Uitgaan en met de jeugd-boa's. Hierdoor hebben we meer connectie met de jongeren en de boa's weten wat er speelt in de wijken. Ook als het gaat om onbegrepen gedrag zien we dat er meer geld wordt ingezet. Dat is belangrijk, want er komen steeds meer meldingen over mensen met onbegrepen gedrag.

00:44:36

De heer Scoop : Dat is slecht in combinatie met de weinige bedden in de ggz. Er ontstaat een vicieuze cirkel. We hebben steeds meer bedden nodig en er zijn geen bedden om mensen te plaatsen. Verder zien we dat er aandacht is voor het coffeeshopbeleid dat volgend jaar komt. We zien dat we als samenleving onderling verharderen. Het is goed dat we aandacht hebben voor polarisatie. De collega van de SP benoemt dat ook. Omgangsvormen worden steeds harder en helaas worden collega's bedreigd. Dat vraagt van ons als politiek en het college om duidelijk plannen hoe we naar elkaar kunnen blijven omkijken in deze tijd en ook iets kunnen doen met de omgangsvormen. Voorzitter, dat was mijn bijdrage.

00:45:23

Voorzitter: Dank u wel. Dat helpt mij in tijdmanagement. Dus dubbel dank. Voor woordvoering, mevrouw Blauw, PVV.

00:45:32

Mevrouw Blauw : Dank u wel, voorzitter. Ik heb een lang betoog, maar ga toch

proberen het kort te houden. Veiligheid is geen bijzaak, geen project, geen praattafel en geen samenwerkingsessie. Veiligheid is een kerntaak van de overheid en niet het doorschuiven van verantwoordelijkheid naar inwoners en partners. Het is een plicht. Veiligheid is onlosmakelijk verbonden met vrijheid. Wat wij willen is niet nieuw, we hebben ons er vaak over uitgesproken. Wij willen harde inzet en zero tolerance. Wij missen in de begroting een aantal meetbare resultaten. Daar kom ik op terug. Er zijn goede bedoelingen, maar we verliezen het regelmatig van straattuig. In de jaarrekening zagen we dat er geld is overgehouden op het gebied van veiligheid. Die onderbesteding vinden wij bijzonder, want het is een belangrijke kerntaak. Daar moet je maximaal aan uitgeven, vinden wij.

00:46:33

Mevrouw Blauw : De PVV maakt zich al geruime tijd grote zorgen over de veiligheid in onze gemeente. Wij vinden dat het inmiddels kwart over twaalf is. We zijn voor die harde aanpak. Wij vinden dat het college het een lange tijd liet liggen op het gebied van veiligheid. We zagen een te zachte aanpak van criminaliteit en overlast. Onze vorige burgemeester deed dit anders en heeft onder andere op de Gele Loper een goed plan ingezet met extra beveiliging en camera's. Onze nieuwe burgemeester zet dit goed voort. Wij willen onze dank uitspreken naar haar en alle mensen van O&V, de politie en beveiligers. Zij doen hun uiterste best om onze stad en gemeente veilig te houden. We zijn ook kritisch. Drugscriminaliteit tiert welig. Er is grensoverschrijdend gedrag in de binnenstad. Vrouwen worden geïntimideerd op straat. Daklozen en mensen met onbegrepen gedrag veroorzaken overlast. Er is ondermijnende criminaliteit. We zien dat steeds vaker bestuurlijke trajecten worden ingezet, zoals het sluiten van panden bij drugsvangsten en last onder dwangsom.

00:47:53

Voorzitter: U heeft een interruptie. Mevrouw Martinez Doubiani, D66. U mag beantwoorden en tot een afronding komen. U heeft nog 10 seconden.

00:48:03

Mevrouw Martinez Doubiani: Dank u wel, voorzitter. Ik zal het kort houden. Mevrouw Blauw, u noemt zonet heel veel punten in het veiligheidsdomein die niet goed gaan. Op de punten die u zonet noemde, ondermijning, drugscriminaliteit, de Gele Loper zijn aanpakken die al een paar jaar lopen. Vindt u het hele veiligheidsdomein dat nu in deze begroting staat niet goed of niet goed genoeg? Waar ziet u nog meer inzet? Ik probeer te volgen wat u echt wilt.

00:48:40

Mevrouw Blauw : Wij vinden dat er te weinig geld wordt uitgegeven aan veiligheid. Dat kan veel meer. Ook vinden wij dat meetbare resultaten ontbreken. Wij vinden dat die hardere aanpak veel meer kan. Ik wil daarop terugkomen, maar ik moet een keuze maken want mijn tijd is op.

00:49:01

Voorzitter: Precies. Er wordt inderdaad nergens op teruggekomen. Een laatste zin.

00:49:11

Mevrouw Blauw : Ik wil even het drama aan de Trompsingel bespreken. Mensen voelen zich ongelooflijk onveilig in hun leefomgeving. Die is al jaren aangetast. We willen dat daar aandacht voor is. Het recht om te demonstreren is een recht.

00:49:26

Voorzitter: Mevrouw Blauw, ik bedoelde met laatste zin dat we er niet op terug gingen komen. Uw tijd is voorbij. Het vorige was uw laatste zin en daarmee was u 30 seconden over tijd. We gaan door naar de volgende woordvoering. Wie voor woordvoering? Mevrouw Folkerts, GroenLinks.

00:49:41

Mevrouw Folkerts : Dank u wel, voorzitter. Voor GroenLinks staat altijd voorop dat goed veiligheidsbeleid hand in hand gaat met goed sociaal beleid. Alleen waar mensen gezond kunnen opgroeien en mee kunnen doen aan de maatschappij, kunnen mensen fijn en veilig samenleven. We zijn daarom blij dat we in deze begroting lezen dat er steeds meer domeinoverstijgend gewerkt wordt. Dat zien we in de Gele Loper in het uitgaansgebied. Alleen daar waar we problemen integraal bekijken en de oorzaken echt aanpakken, kunnen we een situatie blijvend ten goede veranderen. We zijn vooral blij met de hele grote inzet op jeugd en jongeren op het raakvlak van het sociaal- en veiligheidsdomein. De inzet van jongerenwerkers, jeugd-boa's is al genoemd. Ook de aanwezigheid op scholen, aandacht voor de online wereld en de bijzondere inzet voor jongeren met een licht verstandelijke beperking.

00:50:31

Mevrouw Folkerts : Alles om te voorkomen dat er misbruik gemaakt wordt van jongeren in een kwetsbare situatie en dat zij in de criminaliteit terechtkomen. Er werd net gezegd dat het vervelend is als bij jou in de straat jeugdbendes de boel onveilig maken. Dat is zeker zo. Het is nog vervelender als het niet lukt om je kinderen fijn te laten opgroeien. Als je kinderen problemen hebben, vervolgens afglijden richting criminaliteit en in zo'n jeugdbende terechtkomen. Tot zover het blokje jongeren. We zijn blij met de aanpak Grip op Onbegrip. We delen wel de grote zorgen over de enorme druk op het sociaal domein. Er zijn steeds meer mensen die het niet redden in de steeds hardere, ingewikkelder wordende maatschappij. Het wordt steeds lastiger voor deze mensen om een waardig plek te vinden. We zien de druk die dat oplevert voor de mensen op straat. De pandenbrigade is gelukt.

00:51:35

Mevrouw Folkerts : Ik wil me aansluiten bij alles wat gezegd is over de radicalisering van de maatschappij. Het gaat daarbij bijvoorbeeld ook over soevereinen. Dat is iets wat zich in het digitale domein afspeelt. Blij met alle aandacht daarvoor. Tot slot wil ik me aansluiten bij alles wat is gezegd door D66 en VVD over de veiligheid van vrouwen. We zien helaas dat vrouwen nog steeds het meest onveilig zijn achter de voordeur. Het grootste gevaar komt van mensen in de eigen sociale omgeving. Iets zoals Filomena is wat ons betreft de goede aanpak op dat gebied. Dank u wel, voorzitter.

00:52:20

Voorzitter: U ook bedankt. We hebben nog twee te gaan. De heer Staijen, Groep Staijen.

00:52:25

De heer Staijen : Dank u, voorzitter. Vrijwel alles is al een paar keer gezegd. Ik beperk me tot een paar laatste puntjes uit mijn verhaal. Als ik in deze begroting kijk naar de effectindicatoren die meegeleverd zijn, valt mij op dat het aantal geregistreerde misdrijven nog steeds een stijgende lijn vertoont, ondanks alle

pogingen die we doen om dat te beperken. Ik zie ook dat juist het aantal geweldsmisdrijven daalt. Dat laatste gaat volledig tegen mijn gevoel in als ik vrijwel iedere week via de media geconfronteerd wordt met een schiet- of steekincident in deze gemeente. Iedere week staat er wel iets in de krant of op tv. Toch daalt het aantal geweldsmisdrijven. Ik kan dat niet aan elkaar knopen. Er was bij de regiopolitie een monitor die het veiligheidsgevoel van de mensen op straat meet. Jammer dat die blijkbaar niet meer bestaat. Ik zou dat soort vergelijkingen willen zien met de cijfers die wij uit de harde getallen krijgen.

00:53:28

Voorzitter: U heeft een korte interruptie van de heer Dwarshuis, ChristenUnie.

00:53:32

De heer Dwarshuis : Dank u, voorzitter. Ik snap dat u dat met elkaar wilt vergelijken. Zou er misschien een disbalans kunnen bestaan tussen het veiligheidsgevoel en de daadwerkelijke incidenten?

00:53:43

De heer Staijen : Die zal er ongetwijfeld zijn. Dat was vroeger ook als we dat vergeleken. Juist dat maakt het interessant. Wat zien wij in de harde getallen en wat denkt het publiek op straat dat wij gedaan hebben? Wij werken voor alle beide zaken. Voorzitter, ik vertrouw erop dat de voortzetting van de aanpak van de Gele Loper en het actieplan Veilig Uitgaan een grote verbetering geeft aan de veiligheid van de mensen die 's avonds in het centrum over straat moeten. Ook vertrouw ik erop dat er middelen blijven komen om dit lang effectief door te zetten. Tot slot, dit programma veiligheid richt zich grotendeels op de veiligheid op straat. Er zijn nog andere soorten veiligheid. Bijvoorbeeld de snelheid waarmee de hulpdiensten overal in de gemeente kunnen zijn, in het verste dorpje. Ook de constructieve veiligheid van veel gebouwen in het aardbevingsgebied is nog steeds niet op orde. Dat is ook onderdeel van veilig leven. We moeten het begrip veiligheid veel breder trekken dan we nu doen.

00:54:45

Voorzitter: Dank u wel. Dan nu daadwerkelijk nog twee sprekers te gaan. Wie van u beiden wil het woord? De heer Van Zoelen, Partij voor de Dieren.

00:54:53

De heer Van Zoelen: Dank. Door het jaar heen hebben we al veel over veiligheid en prioritering besproken. Er staat nu een mooi plan voor de Gele Loper met een integrale aanpak. We onderstrepen dat het sociale domein nauw samenhangt met het veiligheidsdomein. We maken ons zorgen over de capaciteit voor mensen met een indicatie en onbegrepen gedrag. Handen worden afgetrokken van mensen die onbehandelbaar zijn, omdat geen capaciteit in de opvang is. Dat is een groot punt van zorg.

00:55:33

Voorzitter: U heeft een interruptie van de VVD, mevrouw Jacobs.

00:55:36

Mevrouw Jacobs : Dank u wel, voorzitter. Ik hoor zeggen dat het een groot punt van zorg is. Ik ben benieuwd wat de Partij voor de Dieren als oplossing ziet voor die zorg.

00:55:45

Voorzitter: De heer Van Zoelen.

00:55:47

De heer Van Zoelen: Ik denk dat een nieuwe regering zonder de VVD erin zou kunnen helpen. Dan zal er meer tijd en geld in psychische ondersteuning en zorg wordt gestopt. Ik ben als raadslid al drie keer door mensen aangesproken. Een vader wiens zoon een indicatie heeft, maar niet in een zorgtraject wil. Hij vroeg mij of ik iets kon doen. Onlangs ben ik een kennis verloren aan zo'n situatie. Het komt vaak naar voren, alleen al bij mij. Dit probleem moet echt aangepakt worden.

00:56:26

Voorzitter: U heeft een vervolgvraag van mevrouw Jacobs.

00:56:29

Mevrouw Jacobs : Ik ken uw politieke voorkeur. Dat was niet mijn vraag. U denkt dus daadwerkelijk dat een zak geld helpt bij iemand die in zorg kan, waarvan de ouder zegt dat die niet in zorg wil? Als het kabinet meer geld krijgt, hebben wij de problemen niet meer van mensen met onbegrepen gedrag. Is dat uw oplossing?

00:56:45

De heer Van Zoelen: Geld is een deel van de oplossing. Het is een investering. Het kan deels uit geld bestaan, maar het is ook een investering in een organisatie op poten zetten. Het is moeilijk om iemand vast te houden die niet wil. Dat kan ook juridisch vaak niet. Daarom is het belangrijk om te werken aan een integrale aanpak waarbij je kijkt hoe je, samen met verschillende mensen, een goede aanpak kan creëren. De verwevenheid tussen het sociaal domein en veiligheid is heel sterk. Ik denk dat we daar extra aandacht voor moeten blijven houden. Dat is mijn pleidooi en mijn antwoord op de VVD.

00:57:25

Voorzitter: Daarmee zit uw tijd erop.

00:57:27

De heer Van Zoelen: Ik wil me aansluiten bij de vraag van mevrouw Martinez Doubiani over femicide. Er komt geld uit Den Haag vrij en Amsterdam heeft een extra investering gedaan.

00:57:38

Voorzitter: U sluit zich aan bij mevrouw Martinez Doubiani. Dat was dan uw slotzin. We gaan over naar de volgende woordvoerder, de heer Van Jaarsveld, CDA.

00:57:47

De heer Van Jaarsveld: Dank, voorzitter. Mijn fractie heeft net als alle andere fracties grote waardering voor mensen werkzaam in onze handhaving. Van wijk-boua en buurtcoach tot politie en pandjesbrigade. Zij doen onmisbaar werk in een samenleving die verruwd en verhard. Dat doen zij helaas te vaak met de handen op de rug gebonden, ook door ons, met een beperkt instrumentarium. Terwijl overlast, intimidatie en ondermijning volop bestaan en het Rijk niet levert in voldoende politiecapaciteit, moeten wij meer boua-capaciteit leveren om gaten te dichten. Zolang criminaliteit door onze binnenstad giert, zou deze raad het lef moeten hebben om voor dekkend cameratoezicht te kiezen.

00:58:33

Voorzitter: Een interruptie van de VVD, mevrouw Jacobs.

00:58:36

Mevrouw Jacobs : Misschien is cameratoezicht het enige. Voorzitter, mijn vraag is welke middelen u nog meer zou willen geven. U had het over beperkte middelen.

00:58:47

Voorzitter: De heer Van Jaarsveld.

00:58:49

De heer Van Jaarsveld: Het helpt niet om door een opsomming te gaan interrumpen. Omwille van de tijd: dat zal uit onze tegenbegroting volgende week blijken.

00:58:58

Voorzitter: Toch heeft u alsnog een vervolg interruptie. Mevrouw Folkerts, GroenLinks.

00:59:02

Mevrouw Folkerts : We kennen allemaal het bekende waterbedeffect van cameratoezicht. Wat bedoelt u met dekkend cameratoezicht? Is dat de hele gemeente?

00:59:10

Voorzitter: De heer Van Jaarsveld.

00:59:11

De heer Van Jaarsveld: Dat is om te beginnen de binnenstad. Voorzitter, in deze begroting schrijft het college dat veiligheid meer is dan de afwezigheid van geweld. Het gaat ook om veilig voelen. Dat is een interpretatie die mijn fractie volledig deelt. Maar als er een vraag op tafel komt over nachtelijke verlichting, bijvoorbeeld op het station, busstation of bij fietspaden, is het argument van dit college, naast lichtvervuiling en biodiversiteit, dat het schijnveiligheid is. Het zou toch ook moeten gaan om het gevoel van veiligheid? Dank u wel.

00:59:57

Voorzitter: Dank u wel. Daarmee hebben we de tweede termijn van de raad gehad. De tijd van deze sessie is voorbij. We gaan voor een korte reactie over naar burgemeester Kamminga. De burgemeester heeft nog 4 minuten en 50 seconden. Ik heb de luxe interrupties toe te staan. De burgemeester.

01:00:13

Mevrouw Kamminga: Dank, voorzitter. Ik zal er snel doorheen gaan. Niet om vragen tekort te doen, maar er was overlap in de vragen. Als ik u niet individueel benader, hoop ik dat u een deel van uw antwoord vindt in het antwoord dat ik op een andere vragensteller geef. Allereerst sluit ik aan bij een aantal van u. Ik voel dat ook in de wandelgangen als ik met u spreek over de steun en waardering voor de inzet van de boa's, politie en alle andere hulpverleners voor het werk dat zij doen. Daar wil ik vanuit deze plek graag bij aansluiten. Ik ben inmiddels door mijn inwerktraject heen. Ik heb met veel van hen mogen meelopen en mogen spreken. Het is niet niets waar ze voor staan, maar ze doen dat met hart en ziel. Daarvoor ben ik hen, ook namens het college, dankbaar. Dat wil ik even gezegd hebben.

01:00:58

Mevrouw Kamminga: Een thema dat veel terugkomt, ook in de eerste termijn, is femicide en alles wat we daarin doen. Wees gerust, we doen daar heel veel in. U ziet dat misschien wat minder terug in de begroting of veiligheidscheck. Die elementen zitten vaak in het fysieke domein. We hebben het over verlichting gehad en dergelijke. Ook daar is een aanpak op. Deze week op Let's Gro wordt aandacht besteed aan hoe je de fysieke ruimte zo inricht dat het veilig is voor iedereen en in het bijzonder voor vrouwen. Ook collega's Molema en Jongman zetten daar fors op in. Wees gerust, wij zetten fors in op de integrale aanpak. We zijn het aan het evalueren. Er was een vraag over structureel en incidenteel. Pas als wij het geëvalueerd hebben, vinden wij het logisch om te kijken wat de structurele middelen moeten zijn.

01:01:50

Mevrouw Kamminga: Dat zit op een aantal onderwerpen. Op Veilig Uitgaan zetten we wat extra geld bij. Dat komt omdat we met nieuwe dingen bezig zijn. De aanpak Gele Loper. Ik kom eind van deze maand, begin volgende maand met het actieplan Veilig Uitgaan. Het is gemeenschapsgeld. Ik vind het logisch dat we eerst kijken wat werkt om vervolgens de stap te maken naar structureel. Voorzitter, er zijn vragen gesteld over drugsgebruik en de negatieve effecten daarvan. We hoeven daar niet ingewikkeld over te doen. Die zijn er. We wonen in een gemeente waar een hoog aanbod is en dat heeft een bepaalde aantrekkingskracht. Daar gaan onze gemeente goed mee om. Wij zetten daar fors op in. Tegelijkertijd kun je niet alles voorkomen. Ook hier doen we niet alleen de repressieve kant. Collega Molema zet fors in op de preventiekant. We slagen daar goed in, maar lopen ook tegen een aantal zaken aan waar we vaker met u over hebben gesproken.

01:02:51

Mevrouw Kamminga: Op al die domeinen is soms sprake van schaarste. We hebben gesprekken met het Rijk over meerdere onderwerpen, bijvoorbeeld preventief gezag, de politiecapaciteit. We vragen volop aandacht daarvoor. Op den duur zullen we het moeten doen met de capaciteit die we hebben. Wij maken daar verstandige keuzes in. Altijd in balans. Wat kunnen we in de preventie kan doen? Als dat niet lukt, wat heb je dan nodig in de repressie kant. Er zijn vragen gesteld over radicalisering. Raadsleden van SP en PVV gaven aan dat zij persoonlijke negatieve ervaringen hebben. Ze worden aangesproken op straat, wat intimiderend kan zijn. Mevrouw Blauw, namens de PVV, zei dat soms bij haar veel verder gaat. Dat is te betreuren. Laat ik dat zeggen vanuit deze rol.

01:03:41

Mevrouw Kamminga: Helaas zien we dat de maatschappij steeds verder polariseert. We zien dat steeds dichterbij komen. Aan ons een schone taak. Toen ik van landelijk naar lokaal ging, zag ik hoe we hier met elkaar omgaan. Wat mij betreft, draagt dat in positieve zin bij aan de sfeer in de stad. Ik hoop dat we dat met elkaar vasthouden. Over extreemrechts verwees ik eerder naar rapportages van met name de NCTV. Daar wil ik qua definitie aan vasthouden. Daar valt ook extreemrechts onder. Daar wordt nadrukkelijk naar gekeken. Hetzelfde geldt voor de online wereld. Landelijk, maar ook lokaal wordt daar steeds meer op ingezet. Hoe krijgen we daar zicht en grip op, zodat we de juiste maatregelen kunnen treffen. Er waren vragen over de

monitor, over veiligheidsgevoel. Ik kan u toezeggen dat we die nog hebben. Dus dat is goed nieuws.

01:04:31

Mevrouw Kamminga: Als die uitkomt zullen we die expliciet onder de aandacht van de raad brengen, zodat u daar naar kunt kijken. Ik ben het eens met meerdere van u: veiligheid is voor een groot deel veiligheidsgevoel. Dat weegt serieus mee en moeten we niet veronachtzamen. Er waren meerdere vragen over hoe het resultaat van de inzet op veiligheid gemeten wordt. Dat is ontzettend lastig. Ik zeg wel eens: de hele dag is iedereen bezig om te voorkomen dat het in de krant komt. Alles wat in de krant staat, betekent niet dat dat het enige is wat er in de gemeente gebeurt. Sterker nog, wij zijn goed in staat om veel dingen te voorkomen. Daar ben ik trots op. Het staat niet in de begroting, maar er komt nog een veiligheidsmonitor waarin meer indicatoren zitten.

01:05:23

Mevrouw Kamminga: Het aantal incidenten lijkt af te nemen. De heer Van Staijen gaf aan dat hij dat niet zo voelde. Het is lastig om in te gaan op zijn gevoel. We constateren wel dat ze inderdaad afnemen. Ik wil daarbij wel zeggen dat ze gewelddadiger worden. De incidenten die er zijn, zijn veel vaker zwaar en ingrijpend. Die halen misschien vaker de media omdat het meer tot de verbeelding spreekt. Voorzitter, ik kan nog heel veel individuele vragen langs gaan, maar ik heb het idee dat ik over de linie de meeste gedaan heb. Er is veel over de boa's gesproken. Hoe zet je die in? We hebben een flexpool waarmee we makkelijk snel zelf kunnen opschalen, maar ook bijdragen aan de rest van de provincie als dat nodig is. Ook in referte aan eerdere vragen over bijvoorbeeld Ter Apel. Mocht het daar of elders nodig zijn, kunnen wij opschalen.

01:06:20

Mevrouw Kamminga: Tenslotte over de Nationale Politie. Ik wil wegblijven van die discussie. Ik vind het in veel gevallen verstandig dat je met elkaar je capaciteit poolt. In generieke zin deel ik dat er een breed capaciteitsvraagstuk is. We vragen daar landelijk aandacht voor. Over de hele linie, in de Randstad, maar zeker ook in het noorden mag er wel wat capaciteit bij als je het aan mij als burgemeester vraagt. Als laatste wil ik afsluiten met de inbreng die werd gegeven namens de Stadspartij. Ik vond het mooi dat de woordvoester zei: veiligheid is van ons allemaal. Ik loop voorop en hoop dat u dat met mij wilt blijven doen. Dank u wel, voorzitter.

01:07:02

Voorzitter: Dank u wel. Daarmee zijn we tot een einde gekomen van deze sessie. Het gaat vanzelfsprekend door naar de raad omdat het een begroting betreft. Zijn er partijen die een motie overwegen en die willen toelichten? Student en Stad?

01:07:16

Mevrouw Van Heteren: We willen een motie indienen over bevoegdheid voor boa's voor straatintimidatie.

01:07:21

Voorzitter: Dank u wel. Ik zag een hand aan die kant. Mevrouw Menger, wilt u hem nog toelichten? We wachten allemaal in spanning af. Dat waren de moties met betrekking tot veiligheid. Ik dank u allen voor uw inbreng en een fijne dag.

